

104

Εισερχόμεθα εις την Ημερησία Διάταξη

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

συζήτηση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας "Αστικοί Συνεταιρισμοί".

Ο κ. Υπουργός είναι εδώ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας). Εδώ κύριε

Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Ο κ. Κωνσταντίνου έχει το λόγο εκ μέρους της πλειοψηφίας.

Εποπτεύων Στενογράφος
ΑΡΙΣΤ. ΜΑΣΟΥΡΑΣ

ΑΡΧΗΘ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Ομολογία α. διμήνου στο νομοσχέδιο
για τον Αστυοχό Συνεταιρισμό της
Βογνί 6ης 12/11/86

169

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σαλαμαλίκης). Ο κύριος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, έχει το λόγο.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ.Εθνικής Οικονομίας). Κύριοι συνάδελφοι, η ισχύουσα νομοθεσία για τους αστικούς συνεταιρισμούς θεσμοθετήθηκε το 1915, και από τότε, υπέστη αλλεπάλληλες τροποποιήσεις. Έγιναν ειδικές νομοθεσίες και διαμορφώθηκε ένα σύνολο νομοθετικών ρυθμίσεων, που χαρακτηρίζεται από αντιφάσεις και ασάφειες.

Αναφέρω ενδεικτικά ότι η έννοια του συνεταιρισμού επαναπροσδιορίστηκε επανειλημμένα, ότι υπήρξε ειδική νομοθεσία για τους γεωργικούς συνεταιρισμούς, για τους οικοδομικούς συνεταιρισμούς, ότι με τις τροποποιήσεις δημιουργήθηκε ένα μωσαϊκό, το οποίο δεν ήταν κατανοητό από εκείνους που θα ήθελαν να χρησιμοποιήσουν τον θεσμό του συνεταιρισμού.

Ο θεσμός δημιουργείται υπό ορισμένες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες. Οι συνθήκες αλλάζουν και ο θεσμός πρέπει να προσαρμόζεται. Η προσαρμογή ενός θεσμού γίνεται συνήθως από την πρακτική, από τα δικαστήρια. Ο νόμος όμως, θέτει περιορισμούς σ' αυτή την προσαρμογή, ο νόμος, ο οποίος είναι προοδευτικός όταν ψηφίζεται, μπορεί εκ των υστέρων να βοηθήσει ή να συντείνει σε μια συντήρηση, να αποτελέσει ένα ανασχετικό παράγοντα για την εξέλιξη προς ορισμένη

170

κατεύθυνση. Κι αυτό, συνέβη σ'αυτή την περίπτωση. Η ασάφεια, η πολυπλοκότητα, οι αντιφάσεις του νόμου, αποτελούν ένα/ανασχετικό παράγοντα.

Ο νόμος είναι ξεπερασμένος. Να αναφέρω ορισμένα ενδεικτικά παραδείγματα. Ο Υπουργός Εργασίας για παράδειγμα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, έχει δικαίωμα να συγκαλεί τη γενική συνέλευση και να διαλύει με απόφασή του το συνεταιρισμό. Γιατί ο Υπουργός Εργασίας, που δεν έχει καμία σχέση με τη δραστηριότητα του συνεταιρισμού, και γιατί αυτό το δικαίωμα, που αντίκειται στην ελευθερία ανάπτυξης της πρωτοβουλίας των συνεταίρων;

Σύμφωνα πάλι με τη νομοθεσία, όπως λέει ο νόμος, τα ενασκούντα την εποπτεία όργανα, μπορούν να παίρνουν μέρος στις γενικές συνελεύσεις και μπορούν να συμμετέχουν και στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Υπάρχει δηλαδή η δυνατότητα άμεσης ανάμειξης της διοίκησης στη διαχείριση των υποθέσεων του συνεταιρισμού.

Ένας αγορητής ανέφερε ήδη την υποχρεωτική κατάθεση του 1/4 του τακτικού αποθεματικού, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Υποχρεωτική κατάθεση, η οποία μειώνει τις δυνατότητες επιχειρηματικής πρωτοβουλίας του συνεταιρισμού.

Είναι λοιπόν το θεσμικό πλαίσιο ξεπερασμένο. Το θεσμικό

171

αυτό πλαίσιο δρα κατά τρόπο αρνητικό και θα πρέπει να δημιουργήσουμε
ένα νέο θεσμικό πλαίσιο.

Ας δούμε και την εικόνα του συνεταιριστικού κινήματος
σήμερα.

(4v)

142

Η σημασία του συνεταιριστικού κινήματος στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας είναι μικρή. Ο αριθμός των συνεταιρισμών είναι περιορισμένος, 366 περίπου υπάρχουν. Θα πρέπει να αναλογισθούμε ότι υπάρχουν εκατοντάδες χιλιάδες επιχειρήσεις και υπάρχουν χιλιάδες εταιρείες. Δηλαδή οι συνεταιρισμοί αποτελούν ένα ελάχιστον ποσοστό εκείνων οι οποίοι δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά. Αυτό θα πρέπει να μας προβληματίσει.

Οι συνεταιρισμοί είναι κυρίως προμηθευτικοί, ορισμένοι επαγγελματίες θέλουν να αγοράσουν από κοινού τα υλικά για να μπορέσουν να εξοικονομήσουν από την αγορά ορισμένα χρήματα. Υπάρχουν συνεταιρισμοί διάθεσης των προϊόντων, επαγγελματίες και βιοτέχνες συνενώνονται για να μπορέσουν να δημιουργήσουν εγκαταστάσεις πώλησης και υπάρχουν και ελάχιστοι συνεταιρισμοί οι οποίοι είναι καθαρά παραγωγικοί. Εδώ το σχήμα της εταιρείας αποδείχτηκε πιο αποτελεσματικό, πιο αποδοτικό και γι' αυτό και αυτοί οι λίγοι συνεταιρισμοί οι οποίοι υπάρχουν ~~δεν έχουν χρησιμοποιήσει~~, δεν έχουν δραστηριοποιηθεί στο τομέα της παραγωγής.

Τα τελευταία χρόνια υπάρχει ανάπτυξη των καταναλωτικών συνεταιρισμών, αλλά η ανάπτυξη αυτή έγινε με διαδικασίες οι οποίες δεν καλύπτονται από το νόμο. Χρειάζεται, λοιπόν, και σ' αυτό το σημείο

143

μία αλλαγή της νομοθεσίας για να μπορέσουμε να δώσουμε στους καταναλωτικούς συνεταιρισμούς, όπως τόνισε ο εισηγητής της πλειοψηφίας μία νέα ώθηση. Οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί έχουν γνωρίσει τεράστια άνθηση τελευταία στο εξωτερικό και πρέπει να αναπτυχθούν και στην Ελλάδα. Το συμπέρασμα από μία σύντομη επισκόπηση που μπορεί να κάνει κανείς είναι ότι το συνεταιριστικό κίνημα στην Ελλάδα είναι τελείως υποβαθμισμένο και αυτό οφείλεται βέβαια στις οικονομικές συνθήκες, οφείλεται στη στάση που ακολούθησε η πολιτεία για πολλά χρόνια, οφείλεται στις νοοτροπίες, οφείλεται όμως και στον αναχρονιστικό θεσμό, οφείλεται στην αναχρονιστική νομοθεσία και γι' αυτό η κυβέρνηση παρουσιάζει στην Εθνική Αντιπροσωπεία το σχέδιο νόμου. Επιδίωξη είναι να προσφέρει ένα μέσο για την αναπτυξιακή προσπάθεια της ελληνικής οικονομίας. Η κυβέρνηση πιστεύει ότι για τη χάραξη και εφαρμογή μίας συνεκτικής αναπτυξιακής πολιτικής είναι αναγκαίο, παράλληλα με μέτρα οικονομικής πολιτικής, να πραγματοποιηθούν θεσμικές αλλαγές τέτοιες που θα βοηθήσουν τις πρωτοβουλίες να αναπτυχθούν. Μία τέτοια θεσμική αλλαγή είναι και η αλλαγή στον τομέα των συνεταιρισμών. Πρέπει να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο σύμφωνο με τις σύγχρονες αντιλήψεις για το ρόλο των συνεταιρισμών στην οικονομική ζωή της χώρας.

174

Η πρόταση η οποία περιέχεται στο νομοσχέδιο εντάσσεται σε μία γενικότερη προσπάθεια την οποία καταβάλουμε , δηλαδή στην ανάγκη εξυγίανσης και ενδυνάμωσης όλων των συντελεστών της οικονομικής ζωής για μια ισορροπη ανάπτυξη.

Πιστεύω ότι πρέπει να ενισχυθεί το συνεταιριστικό κίνημα και αυτό μπορεί να γίνει -και θα γίνει- μέσα απ' αυτό το νομοσχέδιο.

Ανέφερα τα στοιχεία της πορείας του συνεταιριστικού κινήματος και πιστεύω ότι απ' αυτά προκύπτει ^{ότι είναι ανάγκη} να υπάρξει ένα βήμα προς την κατεύθυνση μιας αλλαγής, ότι υπάρχει ανάγκη για να ξεπεράσουμε τα διαρθρωτικά προβλήματα τα οποία συναντώνται στο επίπεδο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για να ανταποκριθούμε στα αιτήματα των επαγγελματιών και βιοτεχνικών φορέων , να θέσουμε στη διάθεσή τους ένα νέο σύγχρονο μέσο, ένα πιο αποτελεσματικό μέσο για να αντιμετωπίσουν τις ανάγκες τους.

175

^{έχουμε}
Όπως επανειλημμένα τονίζει ο θεσμός δημιουργεί ένα πλαίσιο. Αυτό το πλαίσιο δημιουργούμε. Θέλω όμως να επαναλάβω ότι πέρα απ' αυτό το πλαίσιο χρειάζεται συνειδητοποίηση των δυνατοτήτων, χρειάζεται πρωτοβουλία από τους ενδιαφερόμενους, χρειάζεται οι ίδιοι να δώσουν ζωή στο θεσμό.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν μια σειρά προβλημάτων. Αυτά τα προβλήματα δεν είναι απότοκα μόνο του μικρού ή μεσαίου μεγέθους τους. Βέβαια στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις συναντάμε πιο έντονα τα προβλήματα αυτά. Είναι προβλήματα οργάνωσης της παραγωγής, προβλήματα λειτουργίας της επιχείρησης, δυνατότητας πρόσβασης στις πηγές πρώτων υλών, δυνατότητας επαρκούς χρηματοδότησης. Όμως τα προβλήματα αυτά που επαναλαμβάνω είναι προβλήματα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, είναι και γενικότερα και αποτελούν προβλήματα τα οποία χαρακτηρίζουν το γενικό πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας.

Πιστεύουμε ότι μια καλύτερη οργάνωση του θεσμού του συνεταιρισμού θα βοηθήσει και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να τα αντιμετωπίσουν και θα βοηθήσει σε μια καλύτερη λειτουργία της οικονομίας.

Θέλω επίσης να τονίσω ότι υπάρχουν και διάφοροι εξωγενείς παράγοντες που δυσχεραίνουν, ή καθιστούν την προσπάθεια των μικρομεσαίων επιχειρήσεων πολλές φορές προβληματική. Είναι η υψηλή ανταγωνιστικότητα των

176

αλλοδαπών προϊόντων, το μέγεθος της εγχώριας αγοράς, η στάση του πιστωτικού συστήματος, το ξεπερασμένο νομοθετικό πλαίσιο. Και αυτοί οι εξωγενείς παράγοντες που έχουν ιδιαίτερη σημασία μπορούν μερικά να αντιμετωπισθούν όταν υπάρχει ένα σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο το οποίο προσπαθούμε να δημιουργήσουμε ^{με} αυτό το νόμο.

Κυρίες και κύριοι, αναφέρθηκα στο γεγονός ότι το ισχύον καθεστώς του νόμου 602/15 δεν μπορεί να ανταποκριθεί στους στόχους τους οποίους θέλουμε να θέσουμε όλοι στο συνεταιριστικό κίνημα. Αναφέρθηκα επίσης στη μακρόχρονη πολιτική αδιαφορία για την αναβάθμιση ενός θεσμού που έχει μακρά ιστορία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κύριος ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ).

Αναφέρθηκαν και οι άλλοι εισηγητές στην ιστορία του συνεταιρισμού στην Ελλάδα. Πρέπει να πω ότι συμμετέχει ο συνεταιρισμός στην οργανωμένη οικονομική ζωή και ένομη τάξη πάνω από 70 χρόνια. Το αποτέλεσμα όμως είναι ισχνό. Το αποτέλεσμα είναι ισχνό γιατί το θεσμικό πλαίσιο δεν προσαρμόστηκε στις εξελίξεις. Το θεσμικό πλαίσιο που τότε ήταν προοδευτικό είναι σήμερα ένα άλλοθι για την παραμέληση της ανάπτυξης του συνεταιριστικού κινήματος. Η Κυβέρνηση για να υλοποιήσει τη συνταγματική επιταγή του άρθρου 12, που ορίζει ότι η πολιτεία

177

πρέπει να ενισχύει το συνεταιριστικό κίνημα, έχει ήδη προχωρήσει σε θεσμικές αλλαγές στο συνεταιριστικό τομέα. Αναφέρω ενδεικτικά το νόμο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Το σημερινό νομοσχέδιο είναι το δεύτερο μεγάλο βήμα που αφορά τις δραστηριότητες του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα. Κοντά σ' αυτά τα θεσμικά μέτρα έχουν παρθεί -και θα αναφερθώ- μια σειρά από μέτρα στήριξης και ενίσχυσης του συνεταιριστικού κινήματος από την πολιτεία και ιδιαίτερα από τον ΕΟΜΜΕΧ.

Η δράση της Κυβέρνηση από το 1981 και μετά ήταν, στο περιορισμένο πλαίσιο το οποίο υπήρχε, πιστεύω αρκετά αποτελεσματική. Μέχρι το 1981 είχαμε 187 ενεργούς συνεταιρισμούς.

178

(Συνέχεια κ. Κ. Σημίτη, Υπουργού Εθνικής Οικονομίας).

Από το 1981 και μετά ιδρύθηκαν άλλοι 179, δηλαδή διπλασιάσθηκε ο αριθμός των συνεταιρισμών, σε μια προσπάθεια συσπείρωσης των δυνάμεων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Η μέχρι σήμερα πολιτική της Κυβέρνησης για στήριξη κάθε κοινοπρακτικής και συνεταιριστικής δραστηριότητας, διαμορφώνει ένα πλαίσιο για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών, το οποίο πιστεύω είναι αρκετά ενθαρρυντικό.

Από το 1981 και μετά υπάρχει μία έντονη συνεταιριστική κοινοπρακτική δραστηριότητα και η δραστηριότητα αυτή πραγματοποιείται κυρίως σε κλάδους, οι οποίοι έχουν προβλήματα ανταγωνιστικότητας. Στα είδη διατροφής, στις υφαντουργικές βιοτεχνίες, στα είδη ένδυσης, υπόδησης, στα διάφορα είδη υφασμάτων, έπιπλα και είδη επίπλωσης, μεταξύ άλλων έχουν πραγματοποιηθεί συνεταιρισμοί.

Οι συνεταιρισμοί αυτοί έχουν αναπτύξει μία, θα έλεγα, σχετικά αξιόλογη δραστηριότητα και πιστεύουμε ^{ότι μέ} ένα σύγχρονο πλαίσιο ~~θα~~ θα μπορούν να επεκταθούν ακόμη περισσότερο.

Το νομοσχέδιο το οποίο συζητείται σήμερα προσπαθεί να συνδυάσει τις πάγιες αρχές του συνεταιριστικού κινήματος με την ανάγκη ο συνεταιρισμός να οργανωθεί σε μία αποτελεσματική βάση.

179

Δηλαδή πρέπει ο συνεταιρισμός να καταστεί σε επιχειρηματικό επίπεδο ανταγωνιστικός. Πρέπει ο συνεταιρισμός να προωθεί ουσιαστικά τα συμφέροντα των μελών του.

Αυτό όπως έχω αναφέρει, σημαίνει επιχειρηματική ευελιξία σε ένα εκσυγχρονισμένο νομικό πλαίσιο. Για να επιτευχθεί η ευελιξία αυτή, το νομοσχέδιο ακολουθεί ή προσδιορίζει τα εξής βασικά χαρακτηριστικά. Επαναπροσδιορίζει και διευρύνει την έννοια του συνεταιρισμού. Με βάση τον προτεινόμενο από το νομοσχέδιο ορισμό, υπογραμμίζεται η ελευθερία σύστασης και συμμετοχής στον συνεταιρισμό και ο διευρυμένος στόχος του που συνίσταται στην οικονομική ~~και~~ κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των μελών ^{ενώ} προωθείται η βελτίωση της ποιότητας ζωής των μελών του.

Ένα δεύτερο στοιχείο είναι η αναφορά σε διάφορα είδη συνεταιρισμών και δραστηριοτήτων, έτσι ώστε να περιγράφεται ήδη στον νόμο η ευρύτητα των επιδιώξεων που μπορεί να έχει το συνεταιριστικό κίνημα.

Ένα τρίτο στοιχείο είναι οι ειδικές ρυθμίσεις, οι ειδικές προβλέψεις, για τους καταναλωτικούς συνεταιρισμούς. Ανέφερα ήδη ότι σ' αυτό το σημείο θα υπάρξει μία σημαντική ανάπτυξη γιατί οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί ανταποκρίνονται σε υφιστάμενες μεγάλες ανάγκες της κοινωνίας μας σε σχέση ^{με} ~~προς~~ την προστασία των καταναλωτών και τον καλύτερο εφοδιασμό τους με προϊόντα.

Ο νόμος προβλέπει και την αύξηση του ελάχιστου αριθμού προσώπων, που απαιτείται για την συγκρότηση συνεταιρισμού από 7 σε 15. Η μεταβολή κρίθηκε απαραίτητη, γιατί το ολιγάριθμο των μελών αποβαίνει μεσοπρόθεσμα σε αρνητικό στοιχείο του συνεταιρισμού.

Εμείς πιστεύουμε ότι όσο περισσότερες είναι οι δυνάμεις, τόσο περισσότερο αποτελεσματικός θα είναι ο συνεταιρισμός.

Ο νόμος προβλέπει την αποτροπή σύρευσης συνεταιριστικών μερίδων και αυτό πιστεύουμε ότι εξυπηρετεί τον σκοπό ο συνεταιρισμός να είναι μία μορφή συνεργασίας, βασισμένος στην προσωπική εργασία, στην προσωπική συμμετοχή, στην συνέργασία. Δεν θα πρέπει να υπάρχουν στον συνεταιρισμό πρόσωπα τα οποία εξουσιάζουν και άλλοι οι οποίοι ακολουθούν.

181

(Συνέχεια κ. Κ.Σημίτη -Υπ.Εθνικής Οικονομίας)

Αναφέρθηκε ήδη από τον εισηγητή της πλειοψηφίας ότι καταργούνται όλες οι αναχρονιστικές διατάξεις, οι οποίες προβλέπουν την ανάμειξη της διοίκησης, έτσι ώστε να υπάρχει ^{απελευθέρωση της} πρωτοβουλίας των μελών του συνεταιρισμού. Ο νόμος δεν περιέχει παρά μόνο μία διάταξη, η οποία αναφέρεται στην τροπολογία, η οποία κατατέθηκε σε κίνητρα.

Οι εισηγητές των κομμάτων της αντιπολίτευσης προσπάθησαν να δημιουργήσουν την εντύπωση ότι αυτή τη στιγμή δεν υπάρχουν κίνητρα για τους συνεταιρισμούς, ότι ο νόμος αυτός, οποίος δημιουργεί εκ του μηδενός το συνεταιριστικό κίνημα και την προσπάθεια για την ανάπτυξή του, είναι ένας νόμος, ο οποίος αδιαφορεί για τα κίνητρα και ότι η κυβέρνηση έχει επιδείξει πλήρη αδιαφορία μέχρι σήμερα για να ενισχύσει το συνεταιριστικό κίνημα.

Πιστεύω ότι οι ισχυρισμοί αυτοί είναι χωρίς βάση, είναι ισχυρισμοί, οι οποίοι δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Εσκεμμένα παρουσιάζουν στρεβλή εικόνα της πραγματικότητας.

Υπάρχουν αυτή τη στιγμή και έχουν καθιερωθεί από την κυβέρνηση μια σειρά από κίνητρα, τα οποία, όπως είπα προηγουμένως, αποδείχθηκαν αποτελεσματικά, διότι άλλως δε θα γινόντουσαν από το 1981 και μετά συνεταιρισμοί.

182

Για παράδειγμα: Οι αστικοί συνεταιρισμοί φορολογούνται με 30% για τα μη διανεμόμενα κέρδη. Οι βιοτεχνικοί συνεταιρισμοί με 25% μόνο. Ως γνωστόν, η φορολογία για τα μη διανεμόμενα κέρδη των ΑΕ είναι πολύ υψηλότερη. Διαφέρει από περίπτωση σε περίπτωση, αλλά ξεπερνάει το 45%. Υπάρχει, ~~άρα~~, μια αισθητή διαφορά εδώ.

Όσον αφορά το Ν.1262 είναι γνωστό ότι ο νόμος αυτός καθιερώνει μια προνομιακή μεταχείριση των συνεταιρισμών αυτών. Υπάρχει πρόσθετη επιχορήγηση 15% για τις παραγωγικές επενδύσεις των συνεταιρισμών. Άρα, ο ισχυρισμός ότι δεν υπάρχει καμμία βοήθεια για την εκκίνηση μιας συνεταιριστικής δραστηριότητας, είναι ισχυρισμός αναληθής. Υπάρχει αυτή η βοήθεια. Και υπάρχει αυτή η βοήθεια διαφορετική από κείνη που υπάρχει για τις άλλες ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Όσον αφορά τα βιοτεχνικά δάνεια, οι ρυθμίσεις είναι πιο ευνοϊκές από κείνες, οι οποίες ισχύουν για άλλες επιχειρήσεις. Υπενθύνω την εγγυοδοσία του ελληνικού δημοσίου και τα αυξημένα ποσοστά εγγυοδοσίας, ώστε να μπορούν οι βιοτέχνες να εξασφαλίζουν δάνεια.

Όπως και το ποσοστό χρηματοδότησης είναι υψηλότερο για τους βιοτέχνες, άρα για τους συνεταιρισμούς τους, απ'ό,τι είναι για μεμονωμένες εταιρείες.

183

Όσον αφορά τις επενδύσεις, οι οποίες θα γίνουν στα πλαίσια των Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων, θέλω να αναφέρω ότι οι συνεταιρισμοί των μικρομεσαίων επιχειρήσεων θα επιχορηγούνται για το 55% των λειτουργικών τους δαπανών, για την εφαρμογή των αναπτυξιακών τους προγραμμάτων για τρία χρόνια.

Επιχορ^ηο^νται, επίσης, από τον ΕΟΜΜΕΧ οι δαπάνες μισθοδοσίας των στελεχών, που τοποθετούνται στους συνεταιρισμούς για δύο χρόνια. Έχουν ήδη εκπαιδευθεί και τοποθετηθεί 40 στελέχη σε αντίστοιχες βιοτεχνικές και χειροτεχνικές επιχειρήσεις-συνεταιρισμούς. Υπάρχουν, λοιπόν, κίνητρα.

Το ερώτημα, τώρα, είναι αν πρέπει να υπάρξουν πρόσθετα κίνητρα. Και ο αγορητής της αξιωματικής αντιπολίτευσης και ο εισηγητής του ΚΚΕ μας είπαν ότι δεν προβλέπει ο νόμος κανένα κίνητρο και πρέπει να υπάρξουν κίνητρα - φορολογικά, ειδικά χρηματοδοτικά κλπ.

184

Πρώτ' απ' όλα, θέλω να παρατηρήσω ότι είναι λάθος η αντίληψη

ότι ένας νόμος μπορεί να ρυθμίζει φορολογικά κίνητρα και χρηματοδοτικά σε λεπτομέρειες ή να τα ρυθμίζει καν. Ο νόμος μπορεί να περιέχει εξουσιοδοτήσεις, αλλά οι ειδικές ρυθμίσεις είναι θέμα Προεδρικών Διαταγμάτων, Υπουργικών αποφάσεων, άλλων ρυθμίσεων.

Γιατί ο νόμος δεν είναι βραχύβιος. Ο νόμος ψηφίζεται, για να διαρκέσει,

Οι καταστάσεις αλλάζουν, οι συνθήκες αλλάζουν και αυτό που ήταν για μία εποχή σωστό, μπορεί να μην είναι σωστό για μία άλλη εποχή.

Επομένως, η απαίτηση να υπάρχουν λεπτομερειακές ρυθμίσεις στο νόμο, αντίκειται σε μία σωστή νομοθετική λογική ή σε ένα σωστό νομοτεχνικό χειρισμό παρομοίων θεμάτων.

Εμείς όμως, πέρα απ' αυτό, έχουμε και αντίρρηση σ' αυτό που θα έλεγα ~~την~~ κινητρολογία, σε σχέση με νόμους που αφορούν τη δημιουργία θεσμικών πλαισίων. Και έχουμε αντίρρηση, γιατί περνάμε μ' αυτό τον τρόπο μία, πιστεύω, λάθος νοοτροπία, μια τελείως λανθασμένη νοοτροπία σ' αυτούς ^{που} ~~τους οποίους~~ αφορά ο νόμος, στους ενδιαφερόμενους. Περνάμε μία νοοτροπία: Ότι δεν αξίζει κανένας θεσμός, παρά αν έχουμε κίνητρο. Ότι δεν μπορούμε να κινητοποιηθούμε προς μία σωστή κατεύθυνση συσπείρωση, συνένωση, συνεργασία, συλλογική προσπάθεια, παρά αν έχουμε κίνητρα. Μόνο αν έχουμε κίνητρα, πρέπει να επιδιώξουμε

185

μια σωστή οργάνωση των επιχειρήσεών μας. Δεν μας δίνονται κίνητρα, τότε πρέπει να εγκαταλείψουμε εαυτούς και αλλήλους, να μας πάρει η εξέλιξη φαλάγγι, να μη προσπαθήσουμε ν'αντιμετωπίσουμε τα προβλήματά μας και τα προβλήματα της οικονομίας.

Πιστεύω ότι και εκείνοι οι οποίοι θέλουν να ιδρύσουν συνεταιρισμούς, άσχετα από το αν το νομοσχέδιο περιέχει κίνητρα ή όχι, πρέπει με βάση το υπάρχον πλαίσιο -και ανέφερα ότι το υπάρχον πλαίσιο παρέχει πολλές δυνατότητες- να προσπαθήσουν να οργανώσουν καλύτερα τις επιχειρήσεις τους, για ν'ανταποκριθούν στις ανάγκες της αγοράς. Και το νομοσχέδιο αυτό παρέχει τη δυνατότητα για καλύτερη οργάνωση των επιχειρήσεών τους και πρέπει να το αξιοποιήσουν.

Η νοοτροπία "χωρίς αντάλλαγμα, δεν προωθούμε και εμείς εκείνο που έχουμε υποχρέωση να προωθήσουμε από τη δικιά μας μεριά", νοοτροπία η οποία προωθείται, θα έλεγα, από αυτές τις δημαγωγικές εξάρσεις περί κινήτρων, είναι λάθος νοοτροπία.

Άλλωστε πιστεύω ότι ένα νέο θεσμικό πλαίσιο είναι ένα κίνητρο. Οι ρυθμίσεις οι οποίες υπάρχουν στο νόμο, οι οποίες προβλέπουν τη δημιουργία κάποιας μηχανής διοικητικής υποστήριξης για τους συνεταιρισμούς η οποία θα παρέχει εκπαίδευση, βοήθεια στην οργάνωση, αποτελεί κίνητρο.

186

Η εργασία του ΕΟΜΜΕΧ, η οποία έχει γίνει μέχρι σήμερα, αποτελεί κίνητρο. Δηλαδή, πιστεύω ότι υπάρχουν οι προϋποθέσεις, με το νέο θεσμικό πλαίσιο, να δραστηριοποιηθούν, κινητοποιηθούν εκείνοι οι οποίοι θέλουν να αξιοποιήσουν δυνατότητες συνεργασίας, όπως αυτές τις οποίες προσφέρει το νομοσχέδιο.

Ας πω και δυο λόγια για αυτά τα οποία ανέφεραν οι εισηγητές.

Ο κ. Παπαπολίτης θα έλεγα ^{ότι} μας διηγήθηκε κάποιες ιστορίες μυστηρίου και φρίκης, μας ανέφερε δολοπλοκίες, ότι είναι εκτεθειμένη ηθικά η κυβέρνηση, γιατί κατέθεσε το νομοσχέδιο το οποίο είχε εξαφανισθεί για δύο χρόνια κ.ο.κ.

Το νομοσχέδιο ήταν γνωστό, γιατί είχε συζητηθεί επανειλημμένα με τους ενδιαφερόμενους. Είχε εκπονηθεί το 1984.

Το πρώτο σχέδιο νόμου, σχετικά με τους συνεταιρισμούς, φέρει ημερομηνία 30.11.1984.

187

Εκπονήθηκε τότε από τον ΕΟΜΜΕΧ, του οποίου είναι δημιουργήμα. Πρόεδρος τότε ήταν η κυρία Παπανδρέου και κατατέθηκε από τον τότε Υπουργό Εθνικής Οικονομίας κύριο Αρσένη. Δεν ψηφίσθηκε, διότι μεσολάβησαν οι εκλογές και όπως συμβαίνει με όλα τα νομοσχέδια, μετά τις εκλογές η νέα κυβέρνηση είναι υποχρεωμένη να τα αποσύρει για να τα επανεξετάσει. Υπήρχαν άλλοι Υπουργοί, οι οποίοι επανεξέτασαν τα νομοσχέδια όχι μόνο στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, Υπήρχε μία νέα επεξεργασία από την Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή και υπήρχαν και άλλα οικονομικά δεδομένα. Μετά από την επεξεργασία αυτή ^{υπήρχαν} και νέες συζητήσεις, το νομοσχέδιο πήρε την κανονική πορεία κατάθεσής του.

Πέρασε από την κεντρική νομοπαρασκευαστική επιτροπή, πήγε στις αρμόδιες υπηρεσίες και μετά κατατέθηκε στη Βουλή. Ούτε υπήρξε καμμία πρόθεση επηρεασμού του εκλογικού φρονήματος, ούτε υπήρξε καμμία πρόθεση απόκρυψης του νομοσχεδίου, ούτε υπήρξε πρόθεση αιφνιδιασμού της Βουλής. Όλα πήγαν κανονικά με μία ομαλή πορεία. Το αν έρχεται το νομοσχέδιο αμέσως ή σύντομα μετά την κατάθεσή του ένα μήνα περίπου μετά για συζήτηση στη Βουλή, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι είναι ^{εμείς} ένα νομοσχέδιο το οποίο θεωρούμε / σημαντικό. Και δεν πιστεύω κανείς στην Αίθουσα εδώ να ισχυρίζεται ότι δεν είναι σημαντικό και δεν θα

188

έπρεπε να συζητηθεί. Μη βλέπουμε λοιπόν κακές προθέσεις, κακοπιστίες ηθικές καταπτώσεις, ~~εκεί που δεν υπάρχουν~~ και θα έλεγα ας χρησιμοποιούμε όρους οι οποίοι είναι κάπως πιο σοβαροί.

Μας είπε ο κύριος Παπαπολίτης, ότι ο χώρος βρίσκεται σε απόγνωση. Και διερωτώμαι γιατί βρίσκεται σε απόγνωση. Υπήρχε μήπως ένα συνεταιριστικό κίνημα το 1981, το οποίο ανθούσε και μετά το 1981 υπάρχει κατάρπτωση του συνεταιριστικού κινήματος;

Σας ανέφερα κύριοι συνάδελφοι, ότι από το 1915 και μετά μέχρι το 1981 όλο και όλο επέζησαν γύρω στους 179 συνεταιρισμούς και μετά το 1981 έγιναν άλλοι τόσοι. Διπλασιάστηκε ο αριθμός. Αν υπάρχει απόγνωση στο χώρο ας μέμφεται η Αξιωματική Αντιπολίτευση τη δική της πολιτική που επί τόσα χρόνια είχε κρατήσει το συνεταιριστικό κίνημα τόσο υποβαθμισμένο. Και ας αναφέρω το παράδειγμα των καταναλωτικών συνεταιρισμών, δεν έχει παρά να ρίξει κανείς μια ματιά στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες για να δει την ανάπτυξή τους. Τι έκανε η Νέα Δημοκρατία τα τόσα χρόνια που ήταν στην εξουσία και δεν ήθελε να βρίσκεται ο χώρος σε απόγνωση; Γι' αυτή τη νέα σύγχρονη μορφή προστασίας του καταναλωτή. Δεν έκανε απολύτως τίποτε και αυτό το νομοσχέδιο είναι ένα βήμα για να οργανωθούν σε σωστά πλαίσια οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί. Η απόγνωση νομίζω δεν υπάρχει στο χώρο είναι ένα σχήμα λόγου.

189

Προσπάθησε ο αγορητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να δημιουργήσει και κάποια φοβία σε σχέση με το ΦΠΑ, που θα βρει, μας ειπε, ένας συνεταιρισμός 55 εκατ., λόγω του ΦΠΑ, για να δουλέψει;

Πρώτα από όλα θέλω πάλι να εκφράσω την ριζική αντίρρησή μου, στη νοοτροπία η οποία εκφράστηκε — πιστεύω από τον εισηγητή του ΚΚΕ¹⁾ — εξαίρεση στη νομοθεσία, "ειδικές ρυθμίσεις".

(6)

190

(Συνέχεια κ.Κ.Σημίτη Υπουργού Εθνικής Οικονομίας)

Αυτές οι συνεχείς "ειδικές ρυθμίσεις" είναι εκείνες οι οποίες δημιουργούν άνισες μεταχειρίσεις, μη ελέγξιμες καταστάσεις, παραοικονομία κ.λπ. Ο φόρος προστιθέμενης αξίας είναι αναγνωρισμένα ο πιο δίκαιος έμμεσος φόρος, εκείνος ο οποίος συλλαμβάνει καλύτερα τη φορολογητέα ύλη και γι' αυτό πιστεύουμε εμείς ότι πρέπει να εφαρμοσθεί όσο το δυνατόν γίνεται ευρύτερα με όσο το δυνατόν λιγότερες εξαιρέσεις για να είναι το φορολογικό σύστημα πιο δίκαιο.

Ερώτημα: Επιβαρύνει την όποια επιχείρηση υπέρμετρα με 55 εκατομμύρια; Όχι, βέβαια. Δε ξέρω ποιούς υπολογισμούς έκανε ο εισηγητής της αξιωματικής Αντιπολίτευσης, αλλά ο φόρος προστιθέμενης αξίας σε αντίθεση με το χαρτόσημο και το φόρο κύκλου εργασιών δεν είναι ένας φόρος σωρευτικός. Δηλαδή, δεν επιβάλλεται σε κάθε κλίμακα, σε κάθε στάδιο παραγωγής και διάθεσης εκ νέου και επιπλέον του ήδη επιβεβλημένου, αλλά μετακυλίνεται. Και ο συνεπαιρισμός, ο οποίος μπορεί να οργανωθεί σύμφωνα με τις αρχές της νομοθεσίας αυτής και της φορολογικής, έχει κάθε δικαίωμα να μετακυλίσει την επιβάρυνση στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του όπως η άλλη επιχείρηση.

Δεν μου είναι λοιπόν κατανοητό πώς θα αλλάξουν άρδην οι συνθήκες

191

εργασίας του. Άλλωστε, επειδή οι φορολογικοί συντελεστές διαφέρουν, το παράδειγμα αυτό των 55 εκατομμυρίων μπορεί να είναι παράδειγμα που να συζητείται καν, εφόσον μας ανατεθεί ποιαιεδική δραστηριότητα αφορά, το οποίο -αν θυμάμαι καλά- δεν λέχθηκε.

Υπάρχουν διαφορετικοί φορολογικοί συντελεστές και άρα και διαφορετικές επιβαρύνσεις που επαναλαμβάνω και πάλι μετακυλίσεται. Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, θέλω να τονίσω, αν θέλουμε ένα δίκαιο φορολογικό δίκαιο προς κάθε κατεύθυνση, δεν πρέπει να δημιουργούμε πλειάδα εξαιρέσεων, πρέπει να δημιουργούμε ορισμένα κίνητρα χρηματοδοτικά, κυρίως, ενισχύσεις όπως είναι αυτές του 1262 για να βοηθήσουμε την εκκίνηση ορισμένων επιχειρήσεων. Και αυτό υπάρχει.

Ο κ. Κόρακας επανέλαβε τη γνωστή αλχημεία των αριθμών, στοιχεία επιλεγμένα δεξιά και αριστερά, εντυπωσιακούς αριθμούς για αυξήσεις, στοιχεία για εισαγωγές, για να δημιουργήσει την εντύπωση μιας γενικής κρίσεως.

Προβλήματα υπάρχουν. Το ξέρουμε, το έχουμε τονίσει κατά κόρον και εμείς οι ίδιοι. Αλλά δεν αρκεί εδώ η επισήμανση των προβλημάτων, εδώ ενδιαφέρουν οι λύσεις, οι συγκεκριμένες λύσεις και όχι γενικά, όπως ακούσαμε στον κατάλογο τον οποίο μας διάβασε, συνεργασία με το κράτος, στήριξη με το κράτος. Γενικότητες μπορεί να λέγονται άπειρες. Μας ενδιαφέρουν συγκεκριμένες λύσεις με βάση τα σημερινά

192

δεδομένα της οικονομίας και όχι με βάση θεωρητικά σχήματα, όπως είναι παραδείγματος χάριν ένα σχήμα κλειστής οικονομίας που υπαινίχθη^{κε} ο κ. Κόρακας. Δεν έχουμε κλειστή οικονομία, δεν μπορούμε να απαγορεύσουμε τις εισαγωγές. Οι προτάσεις του, όσον αφορά την απαγόρευση εισαγωγών ή αν το υπονοεί με τους αριθμούς αυτούς τους οποίους ανέφερε, είναι άνευ αντικειμένου, όπως και οι αιχμές που κάνει για τις υπεραγορές είναι αιχμές οι οποίες δεν είναι σωστά τοποθετημένες. Διότι οι υπεραγορές υπάρχουν και στα σχήματα του υπαρκτού σοσιαλισμού, ανταποκρίνονται σε κάποια οικονομικά δεδομένα και στις οικονομίες κλίμακος. Έκείνο το οποίο πρέπει να δούμε είναι πώς το συγκεκριμένο φαινόμενο εδώ στην Ελλάδα μπορεί να αντισταθμιστεί από ορισμένες άλλες ενέργειες. Και μία τέτοια άλλη ενέργεια είναι η προώθηση των καταναλωτικών συνεταιρισμών. Και πάνω σ' αυτό δεν ακούσαμε λέξη. Λύσεις, λοιπόν, πιστεύω ότι δεν προτάθηκαν.

(BA)

193

θα ήθελα να αναφέρω, επειδή κατά τη διάρκεια της περασμένης 4ετίας συζητήθηκε δια μακρόν το νομοσχέδιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, ότι ο συνεταιρισμός είναι ένα νομικό σχήμα το οποίο εφαρμόζεται διαφορετικά σε διαφορετικές κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες, δεδομένα, καταστάσεις.

Στον αγροτικό τομέα υπάρχουν πάρα πολλές ιδιαιτερότητες και γι' αυτό προκρίθηκε από παλιά, και όχι μόνο απ' αυτήν την Κυβέρνηση, ότι το νομικό σχήμα του συνεταιρισμού πρέπει να έχει μία ιδιαίτερη μορφή εκεί, στον αγροτικό τομέα. Και μία ιδιαίτερη μορφή, η οποία συνεπάγεται και μία λεπτομερειακή ρύθμιση και ρυθμίσεις τέτοιες, οι οποίες να υποβοηθούν τη συνεταιριστική δραστηριότητα να αναπτυχθεί στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας. Αντίθετα στον αστικό τομέα, πιστεύουμε ότι δεν υπάρχουν ανάγκες για σχήματα, τα οποία είναι ίσως περιοριστικά, ή πάντως αρκετά σταθερά, σπρώχνουν προς ορισμένη κατεύθυνση. Γιατί στον αστικό τομέα τα δεδομένα είναι διαφορετικά, οι επιχειρήσεις είναι διαφορετικές, οι παραγωγοί έχουν ο καθένας τις δικές τους επιδιώξεις, δεν ταυτίζονται όπως στον αγροτικό τομέα, και γι' αυτό χρειάζεται πολύμεγαλύτερη ευελιξία. Το σχήμα πρέπει να είναι πιο ελαστικό. Η διαφορά είναι απόλυτα δικαιολογημέ-

194

νη. Όπως δικαιολογημένη είναι η διαφορά η οποία θα γίνει στην πράξη σε διάφορες μορφές μεταξύ των αστικών συνεταιρισμών. Άλλο^{θα} είναι ένας καταναλωτικός συνεταιρισμός και άλλο θα είναι ένας συνεταιρισμός που αφορά την προμήθεια και την παραγωγή. Δεν πρέπει η κοινή ονομασία να μας οδηγήσει να πιστέψουμε ότι το σχήμα πρέπει να είναι το ίδιο σε κάθε περίπτωση. Κάθε περίπτωση παρουσιάζει τις ιδιαιτερότητές της και σ' αυτές τις ιδιαιτερότητες πρέπει να ανταποκρίνεται το σχήμα, είτε με το να είναι πιο ελαστικό, είτε με το να είναι πιο αυστηρό.

Εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύουμε ότι η ανάπτυξη της κοινωνίας μας, μέσα από σχήματα συλλογικής συνεργασίας, όπως είναι ο συνεταιρισμός, συντάνει στο να διαμορφωθούν νέες σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων. Σχέσεις οι οποίες προάγουν την αμοιβαία κατανόηση των προβλημάτων, περιρίζουν την εκμετάλλευση και την καταπίεση, βοηθούν τη διαμόρφωση μιας κοινωνίας, όπου το άτομο αισθάνεται συμμετοχή, όπου περιορίζεται η αλλοτρίωση.

Ο συνεταιρισμός είναι μία μορφή επιχειρηματικής δραστηριότητας, η οποία προάγει τη συλλογική συνεργασία, και έτσι προωθεί και τη συμμετοχή στη διαδικασία της ανάπτυξης, προωθεί την ένταξη του ατόμου στην κοινωνία, βοηθάει μακροπρόθεσμα στη διαμόρφωση νέων παραγωγικών σχέσεων.

195

Το νομοσχέδιο, λοιπόν, με το να θέτει το πλαίσιο για τη συνετα-
ριστική δραστηριότητα, δημιουργεί τις προϋποθέσεις για μία ευρύτερη
αλλαγή του τρόπου λειτουργίας της οικονομίας και της κοινωνίας μας.
Είναι ένα νομοσχέδιο που προωθεί μία διαφορετική ποιότητα ζωής.

Γι' αυτό πιστεύω ότι πρέπει να υπερψηφιστεί. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός). Ορίστε, κύριε Κάππο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, επιφυλασσόμαστε αύριο να μιλή-
σουμε. Αλλά θα παρακαλούσαμε να μεθοδεύσουμε κάπως τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός). Είναι νωρίς για μεθοδεύσεις.

Οι μεθοδεύσεις γίνονται αργότερα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Είναι 11.30'. Έχουμε αρχίσει από τις 6.30'.

Κύριε Πρόεδρε, καταλαβαίνετε και σεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός). Θα το δούμε αργότερα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Έχετε έλθει λίγο φρέσκος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός). Όχι, δεν έχω έλθει καθόλου
φρέσκος και το ξέρετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Θα παρακαλούσαμε να μιλήσει ο κ. Κύρκος και
ο κ. Μάνος και να διακόψουμε για αύριο.

196

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός): Παρακαλώ. Είναι νωρίς για να πάρουμε τέτοιες αποφάσεις και να μεθοδεύσουμε τη συζήτηση κατ'αυτό τον τρόπο. Άλλωστε, η παρουσία της πλειοψηφίας υποδηλώνει ότι επιθυμεί την πρόοδο της συζήτησης και η απουσία της πλειοψηφίας την εξάντλησή της. Θα προχωρήσουμε.

Κύριοι Βουλευτές, ο συνάδελφος κ. Παλαιοκρασσάς με αίτησή του ζητά άδεια απουσίας στο εξωτερικό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ: Πού θα πάει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός): Στην Ταϊβάν.

Εγκρίνει η Βουλή;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός): Η Βουλή ενέκρινε.

Και τώρα ερχόμαστε στο "εσωτερικό"! Ο κ. Κύρκος έχει το λόγο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΥΡΚΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, ο ήρεμος τόνος του κ. Υπουργού, με υποχρεώνει και εμένα σε αντίστοιχους τόνους. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν θα διασταυρώσουμε τα "ξίφη" μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός): Επειδή το ύφος σας είναι ήπιο, δεν σας υποχρεώνει το κλίμα. Απλώς προσαρμόζεται στο ύφος σας.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΥΡΚΟΣ: Είπε ο κ. Υπουργός ότι όλα πήγαν κανονικά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας): Όλα πήγαν καλά.

206

Εμείς λοιπόν απέναντι σ' αυτό το νομοσχέδιο θα τοποθετηθούμε θετικά και θα σας πούμε κύριε Υπουργέ υιοθετούμε τις τροπολογίες γιατί είναι παράλληλες με εκείνες που ζητήθηκαν απο το υπόμνημα των φορέων της συντονιστικής επιτροπής, αστικών βιοτεχνικών συνεταιρισμών. Δεν λέμε ότι είναι ακριβώς το ίδιο, είναι κάπου στη μέση. Θα έπρεπε λοιπόν να δει κανένας που ακριβώς είναι η μέση. Λέει: Η ίδρυση συνεταιρισμού... υπόκεινται μέχρι της 31/12/89 στο ήμισυ των υπο της κειμένης νομοθεσίας προβλεπομένων τελών ή φόρων. Εκείνοι ζητούσαν όλο, σεις προβλέπετε το μισό και το προβλέπετε ως το 1989. Είναι ένας ενδιάμεσος δρόμος. Το δεύτερο άρθρο λέει "Παρέχεται προσωρινή ατέλεια στις εισαγωγές πρώτων υλών". Για πόσο καιρό; Πρέπει να το προσδιορίσετε. Εμείς λέμε να παρέχεται ατέλεια στις εισαγωγές πρώτων υλών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας). Δεν ερμηνεύετε σωστά τη λέξη "προσωρινά". "Προσωρινά" σημαίνει ότι υπάρχει αυτή η ατέλεια εφ' όσον γίνει επανεξαγωγή.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΥΡΚΟΣ. Είπατε προηγούμενα και εγώ θέλω να κάνω μία γενίκευση ότι εμείς πιστεύουμε στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Κύριε Υπουργέ το όραμα της βιομηχανικής ανάπτυξης έθρεψε πολλές γεννιές κομμουνιστών. Οι πρώτοι που μίλησαν στο τόπο για βιομηχανική